

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 7 października 2009 r.

**w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz
niektórych innych ustaw.**

Proponowane zmiany przedstawione w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Krajowa Rada Sądownictwa opiniuje pozytywnie. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa przedstawiona nowelizacja odpowiada niejednokrotnie podnoszonej w doktrynie potrzebie rozszerzenia katalogu czynności prawnych dokonywanych na wypadek śmierci. Rada zauważa, że postulowane zmiany wychodzą naprzeciw oczekiwaniom społecznym czyniąc zadość sytuacjom, w których testator mógłby w sposób skuteczny przesądzić o podziale składników majątkowych poprzez wskazanie konkretnych osób jako zapisobierców. Pozytywnie należy ocenić – zwłaszcza z uwagi na skutki praktyczne – stan, w którym nowe prawo stanowić będzie podstawy do realnego wpływu na sposób podziału majątku.

Niezależnie od idei związanej z proponowanymi zmianami, zastrzeżenia Krajowej Rady Sądownictwa budzi sama nomenklatura odnosząca się do określenia nowej instytucji prawa spadkowego. Oczywiście Krajowej Radzie Sądownictwa znane są uwarunkowania dorobku prawa rzymskiego, które zapewne miały bezpośredni wpływ na zaproponowaną nazwę – zapisu windykacyjnego. Mając na uwadze zasady konstruowania ustaw w oparciu o poprawność językową oraz przejrzystość redagowanych przepisów, Krajowa Rada Sądownictwa proponuje wprowadzenie określenia, które

poprzez swój wydzźwięk oraz związek z dotychczasowym jego znaczeniem nie będzie z nim sprzeczne. Z uwagi na konsekwencje rzeczowego skutku wprowadzanego zapisu, Krajowa Rada Sądownictwa proponuje zastąpienie określenia „zapisu windykacyjnego”, pojęciem „zapisu ze skutkiem rzeczowym”. Zdaniem Rady semantyczny odbiór pojęcia „zapisu ze skutkiem rzeczowym” jest zdecydowanie bardziej kojarzony z przeznaczeniem tego rodzaju rozporządzenia. Kwestia użycia właściwej nomenklatury przy redagowaniu ustaw dotyczy również przejrzystości i jasności redakcji przepisów co przekłada się na właściwy odbiór społeczny obowiązującego prawa.

Krajowa Rada Sądownictwa zwraca również uwagę na proponowaną treść art. 981³ stanowiącą o tym, że zastrzeżenie w zapisie warunku lub terminu uważa się za nieistniejące. Z uwagi na to, że zastrzeżenie warunku lub terminu jest konsekwencją zakazu wynikającego z art. 157 Kodeksu cywilnego, Krajowa Rada Sądownictwa proponuje dostosowanie treści art. 981³ do art. 157. Takie rozwiązanie wydaje się być właściwe z punktu widzenia spójności kodeksu cywilnego.